

ВЕЛКО МИЛОЕВ
ДЪЛГИЯТ СЪН НА Д-Р ЗАРИН

chitanka.info

Това е най-съвършеният гроб. Тук не достига никакъв звук, никога не е нито топло, нито студено и цари абсолютен мрак. Този ужасен затвор се намира не в мрачните подземия на средновековната инквизиция, а сред светлата и стерилна обстановка на централната болница. Това е моето собствено тяло.

Аз съм д-р Зарин. По-точно — бях Александър Зарин, защото той имаше пет сетива, можеше да вижда, да чува и да усеща, а аз не мога. Аз дори не знам колко време — месеци или години изминаха от деня, в който светлината угасна пред очите ми. Но аз мога да мисля. Аз съм мисълта на д-р Зарин.

Вие си спомняте времето, когато целият свят говореше за лъчите на професор Брег. Те по невероятен начин променяха веществото, предаваха фантастични свойства на материалите и всички учени се надпреварваха да измислят нови области за тяхното приложение.

Разбира се, аз не съм първият, комуто бе дошла идеята да изпробва въздействието им върху живата материя. Но тук дойде голямото разочарование — лъчите на професор Брег убиваха всичко живо. Скоро опитите бяха спрени. Но аз продължих работата си в моята лаборатория. Без никой да знае за това всяка нощ изписвах десетки страници с изчисления в търсене на такава разновидност на лъчите, която да пощади живота. Докато най-сетне едно от опитните животни оцеля. Беше трудна, но опияняваща работа. Математическите модели и опитите подсказваха фантастични възможности за въздействие върху клетките, хромозомния набор, хормоналните реакции. Но преди да съобщя за своите опити, аз исках да проведа най-важния от тях. В момента, когато застанах пред генератора на Брег, цялата теоретична постановка, всички изчисления ми изглеждаха безупречни.

Дълго време не се случи нищо. Докато една сутрин закъснях за работата си в института, защото не бях чул будилника. Не го чух и на следващия ден, и на по-следващия. Будилникът бе започнал да звъни по-тихо.

Няколко дена по-късно по моя вина се провали отговорен опит. Този път очите ми, винаги толкова чувствителни към най-малките промени в цвета на пробите, ме подведоха.

Но истинският шок дойде след месец. Професор Йенсен ме бе извикал заради изоставането в основните изследвания на моята

лаборатория. Разпалено се оправдавах, докато изведнъж ме сепна ужасеното изражение на професора. Втренченият му поглед бе спрял на цигарата в дясната ми ръка. Докато говорех бях забравил за нея и сега огънчето тлееше между пръстите ми. Не усещах нищо.

И така аз започнах бавно да губя способността си да виждам, да чувам и да усещам. Спъван от умиращите сетива, мозъкът ми трескаво работеше, за да открие грешката в опита, но времето не ми стигна. Една сутрин, напълно отчаян, отидох в института и унищожих всички записки по експеримента. Малко по-късно дойдоха санитарите, които бе извикал професор Йенсен и ме отведоха.

В продължение на цяла година дните ставаха за мен все по-къси и по-мрачни. Загриженото лице на д-р Грей, надвесено над леглото ми, постепенно губеше ясните си очертания. Последните му думи долових като шепот: „Ние не можем да ви помогнем, но вие имате един огромен шанс — времето. Колкото и да е невероятно, най-прецизните изследвания, на които ви подложихме през тази година, показват без съмнение, че организъмът ви практически е престанал да старее. Това е абсолютно необяснимо. Така или иначе, вие ще живеете много дълго и съм сигурен, че някой ден, ако не аз, то някой от по-младите ми колеги ще можа да ви излекува.“

Това ме разтърси. За мен беше ясно, че практическото безсмъртие на моя организъм бе неочаквана последица от лъчите на професор Брег. Но тогава аз вече не можех да говоря. Трябваше да чакам деня, в който щях да мога да кажа тайната си на хората. Предстоеше ми една малка вечност в нищото. Превърнах се в мисъл.

Аз съм доктор Зарин. Аз съм затворен в тъмницата на собственото си тяло. Продължих работата си. Реших да проверя цялата си теория — отначало до края. Научих се да извършвам най-трудните изчисления наум. Разбира се, това беше много бавно, но аз имах време. Само това имах. Много пъти преди да достигна желанния резултат, претоварената ми памет се предаваше, аз се обърквах и трябваше да започвам отначало.

Намерих грешката. Една малка математическа грешка, която ми отне светлината. Създадох нова експериментална теория. В нейното осъществяване е заключена тайната на дълголетието.

Чакам. Вече мога само да чакам деня, когато със собствения си глас ще разкажа моята история на хората. Заспивам все по-често и за

по-дълго. Сънувам целия си предишен живот. Понякога се събуждам ужасен, че може да съм забравил постановките и формулите на моята теория и бързам да ги повторя в ума си.

Колко дълго ще продължи това? Загубих всякаква представа за времето. Изтръпвам при мисълта, че мога завинаги да остана в тази тъмнина. Та нали са ми отнети не само сетивата, отнета ми е смъртта. „Завинаги“ е страшна дума. Най-големите философи, художниците с най-могъщо въображение само плахо са надниквали над ръба на бездната, наречена вечност и са се отдръпвали ужасени назад. Аз съм в бездната. Отнемете на човека усещането за време и вие ще го сложите във вечността. Аз съм учен. Аз вярвам, че предназначението на цивилизацията е да прониква в тайните на вселената. В младежките си години виждах човека, затворен в несъвършенната черупка на своето тяло, обременен от дребните си грижи и суета, скован от мисълта за неизбежния си край и все пак пъплещ по пътя на познанието. Представях си го като мравка, поела непосилен товар, тръгнала да обиколи света. Мечтаех за освободената от тези спънки мисъл на учения, която да мери ръст с пространството и времето. Сега разбирам. Една нищожна пращинка в безкрайността на вселената, един миг от вечността — това е нашият свят, това е нашият дом, останалото е бездната...

Събудих се внезапно. Дълго се мъчех да установя причината, но тя ми са изплъзна. Следващият път, когато се събудих от болката, помислих, че това е продължение на съня.

Вече усещам убожданията от инжекциите. Дочух първите шумове. Някъде вляво се оформи едно светло петно. Когато почувствувам цялото си тяло, ще се опитам да проговоря.

Светлината е по-ярка от друг път. Над мен се мяркат смътни силуети в бяло. Събирам цялата си воля в едно съдбоносно усилие и чувам собствения си глас:

— Аз съм доктор Александър Зарин.

Един от силуетите се отделя от останалите и се приближава плътно до мен.

— А аз съм доктор Грей. Добре дошъл, приятелю.

Д-р Грей! Старият д-р Грей! С усилие изричам първия см въпрос:

— Коя година сме?

Числото ме зашеметява. То надминава всичките ма очаквания. Двадесет и четири години е продължило моето пребиваване във вечността. И в същото време втора очевидна и невероятна мисъл се врязва в съзнанието ми.

— Но, д-р Грей, тогава вие сте на...

— Да, аз съм на сто и единадесет години и според сегашните схващания съм просто един зрял човек.

Те вече можеха. Те са се добрали до тайната на дълголетието, до лъчите на професор Брег без мене. Двадесет и четири години влудяваща самота, нечовешки труд, надежди и очакване — всичко е било напразно. Това е краят.

Гласът на д-р Грей звучи спокойно:

— Знам какво чувствувате в момента и бързам да ви обясня всичко. Аз съм просто един зрял човек на 111 години и се чувствавам отлично благодарение на вас. Седем години след като напълно загубихте сетивата си професор Йенсен изобрети прочутия си апарат, който сега блести до леглото ви. Чрез набор от свръхтънки електроди, потопени в мозъчната ви кора, целият ви мисловен процес се превръщаше в електрически импулси, които се предаваха на този апарат. А от другата му страна седеше вашият някогашен помощник Ерик със също такъв набор от електроди в мозъка си. Докато вие вършехте невидимия си труд, той изписваше стотици листа със сметки, скици и формули, а когато заспивахте, ни разказваше онова, което не бе успял да запише. Желанието ни бе да установим и обратна връзка, да ви накараме чрез Ерик да чуете наше послание, но това се оказа невъзможно. И все пак ние се добрахме до тайната ви и тъй като не се налагаше да смятаме наука, реализирахме я почти незабавно. Само че вашето лекуване се оказа много по-трудно. То отне седемнадесет години.

След толкова дълго мълчание тези няколко минути се оказаха прекалено изморителни за мене. Но преди да се отпусна и да затворя очи, трябва да проверя още нещо. Бавно обръщам главата си наляво към светлото петно. Да, разбира се, това е прозорец.

Публикувано във вестник „Технически авангард“, брой 170/1979

г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.